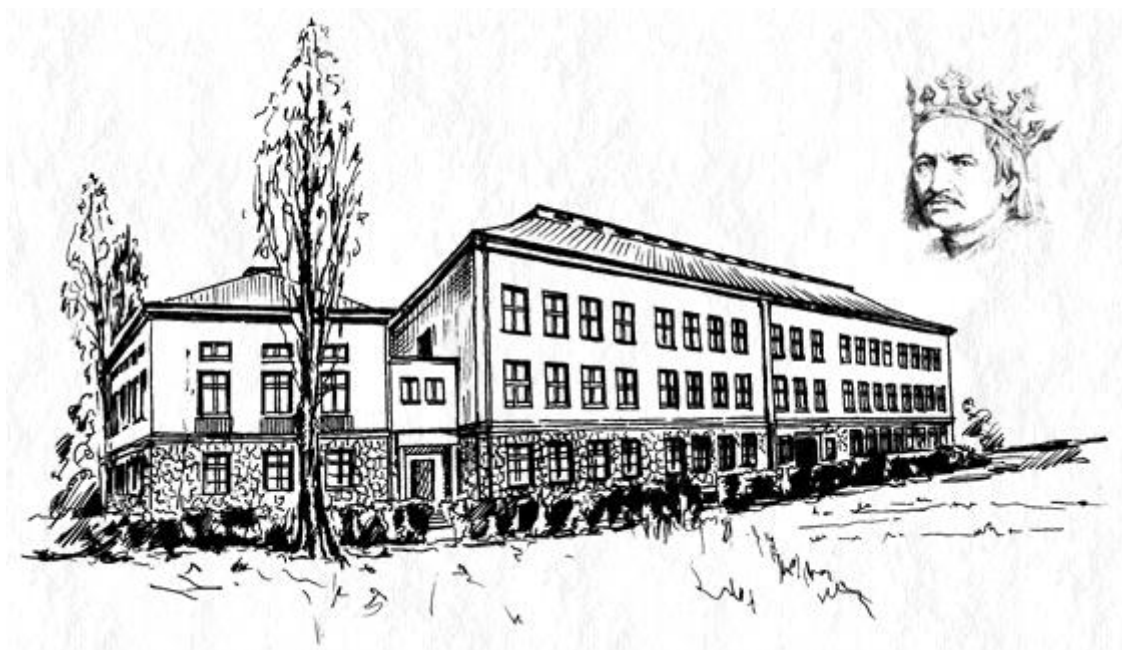

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 21
im. Króla Władysława Jagielly
w Sosnowcu**

2025 - 2026

***„Tyle jesteś wart ile możesz dać drugiemu
człowiekowi”***

[J. Korczak]

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 2230).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 172).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 700).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.) lub
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026.
- Statut szkoły

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2025/2026

Wśród ośmiu najważniejszych obszarów działań znalazły się (kierunki opublikowane przez MEN w oryginalnym brzmieniu):

1. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz rozwijanie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej – kształtowanie postaw patriotycznych, społecznych i obywatelskich, odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.
3. Promocja zdrowego trybu życia w szkole – kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych, wspieranie aktywności fizycznej uczniów.
4. Profilaktyka przemocy rówieśniczej, zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych, profilaktyka uzależnień.
5. Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie, poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
6. Promocja kształcenia zawodowego w szkołach podstawowych oraz w środowisku pracodawców, wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.
7. Rozwijanie zainteresowania kulturą i językiem polskim wśród Polonii, nauczanie języka polskiego w środowiskach polonijnych.
8. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących w dydaktyce.

I. PREAMBUŁA

Wychowanie i profilaktyka to proces, który wspiera człowieka w prawidłowym rozwoju społecznym, moralnym oraz w zdrowym i ekologicznym stylu życia. Jest także jednym ze sposobów reagowania na rozmaite zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane. Kształcenie w szkole podstawowej stanowi fundament wykształcenia. Zadaniem szkoły jest łagodne wprowadzenie dziecka w świat wiedzy, przygotowanie do wykonywania obowiązków ucznia oraz wdrażanie do samorozwoju. Szkoła zapewnia bezpieczne warunki oraz przyjazną atmosferę do nauki, uwzględniając indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne ucznia. Działania wychowawczo - profilaktyczne zmierzają do ograniczania i likwidowania czynników, które niekorzystnie wpływają na rozwój jednostki. Szkoła jest instytucją, która ma bezpośredni wpływ na rozwój psychiczny ucznia, dlatego też powinna realizować wychowanie profilaktyczne, które stanowi integralną część wychowania ogólnego. Istotą profilaktyki w szkole jest więc reagowanie na zagrożenia i problemy oraz przygotowanie młodych ludzi do podejmowania słuszych wyborów, informowanie o zagrożeniach, pokazywanie alternatywnych dróg wyboru, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu. Najważniejszym celem kształcenia w szkole podstawowej jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia.

II. WSTĘP

Pierwszymi wychowawcami swoich dzieci są rodzice. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugih. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej (psychicznej), duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów klas 1-8 oraz dzieci przedszkolnych (oddział zerowy) w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz w klasach starszych podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji szkodliwych;
- w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji uzależniających lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE 2025/2026

1. Profilaktyka uzależnień w tym e-uzależnień, promowanie zdrowego stylu życia, pierwszej pomocy, rozwijanie postaw proekologicznych z wykorzystaniem programów profilaktyki uniwersalnej wskazanych przez MEN m.in. Wspólne kroki w cyberświecie, Unplugged, Fantastyczne możliwości, Jaś i Małgosia na tropie,

Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej, Debata, Spójrz inaczej, Przyjaciele Zippiego itp.

2. Zdrowie psychiczne i emocjonalne w tym udział dzieci i rodziców w zajęciach Treningu umiejętności społecznych z wykorzystaniem materiałów pozyskanych z realizacji projektu nt zdrowia psychicznego „Mistrzowie pozytywnych relacji”. Współpraca ze środowiskiem rodzinnym i lokalnym.
3. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę.
4. Podejmowanie działań uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, rozwijanie u uczniów empatii i wrażliwości na potrzeby innych oraz umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
5. Przeciwdziałanie agresji, przemocy i cyberprzemocy. Kładzenie nacisku na bezpieczeństwo uczniów w szkole.
6. Wspieranie uczniów we właściwym korzystaniu z multimediów. Cyberhigiena na co dzień, zastępowanie ekranu innymi aktywnościami. Kładzenie nacisku na filtrowanie przeczytanych informacji w Internecie (Fakenews). Konsekwentne eliminowanie w szkole hejtu i cyberprzemocy. Współpraca z Komendą Miejską Policji w Sosnowcu.

IV. DIAGNOZA POTRZEB

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli. Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji ubiegłorocznego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2024/2025,
- wniosków i analiz: wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych, analiza wyników ankiet, bieżących obserwacji, rozmów przeprowadzonych z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

Na podstawie przeprowadzonych diagnoz wyciągnięto wnioski do pracy na rok szkolny 2025/2026:

- **Monitorowanie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły i poza nią**

- Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci w drodze do szkoły i na terenie szkoły
- Uwzględnienie profilaktyki uzależnień: problem narkotyków, dopalaczy, palenie papierosów, picie alkoholu, zachowania agresywne, e-uzależnienia.

- **Eliminacja zachowań agresywnych i przemocy w szkole w tym hejtu i cyberprzemocy, nietolerancji rasowej**

- Uświadamianie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić.
- Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych.
- Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji.
- Kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych.
- Wzbudzanie empatii, tolerancji, zachowań prospołecznych i antydyskryminacyjnych.

- **Rozwijanie umiejętności współzycia społecznego**

- Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych.
- Uwrażliwienie uczniów na akceptację odmienności.
- Kształtowanie postaw tolerancyjnych i antydyskryminacyjnych.
- Integrowanie społeczności klasowej i szkolnej.

- **Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia**

- Propagowanie zdrowego trybu życia (zajęcia na temat okresu dojrzewania, depresji młodzieńczej, anoreksji, ortoreksji, trudności okresu dorastania)
- Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu.
- Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą.
- Poszerzanie zainteresowań i wiedzy ucznia.

- **Wdrażanie metod radzenia sobie w trudnych sytuacjach**

- Wdrażanie zachowań asertywnych.
- Pomoc uczniom w radzeniu sobie ze stresem.
- Kształtowanie umiejętności szukania pomocy specjalistycznej.

- **Profilaktyka zdrowia psychicznego uczniów i ich rodziców**

- Udział uczniów w zajęciach ze specjalistami
- Rozmowy z psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym
- Udział uczniów i rodziców w projekcie dot. zdrowia psychicznego „Mistrzowie pozytywnych relacji”

V. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

I. POZNANIE SAMEGO SIEBIE, SAMOROZWÓJ - pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów oraz ich twórczego wykorzystania, kształtowanie postaw asertywnych, przygotowanie ucznia do samodzielności.

II. WSPÓŁDZIAŁANIE - współdziałanie w grupie klasowej i szkolnej, kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania, kształtowanie umiejętności komunikowania się, rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i prowadzenia negocjacji, integrowanie zespołu klasowego i tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego w grupie.

III. KSZTAŁTOWANIE POSTAW - przestrzeganie norm społecznych i przepisów prawa, kształtowanie postawy tolerancji i poszanowania poglądów innych ludzi, budzenie szacunku dla dobra wspólnego, jako postawy życia społecznego, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne uczynki, postępowanie, uczenie właściwych, bezpiecznych zachowań w różnych sytuacjach, uczenie kultury życia codziennego, poszanowanie własności, pracy własnej i cudzej.

IV. UMIEJĘTNOŚCI - poprawne posługiwanie się językiem ojczystym, prezentowanie własnego zdania, kształtowanie umiejętności korzystania ze źródeł informacji, uczenie umiejętnego i bezpiecznego korzystania z dóbr kultury, nabywanie i rozwijanie umiejętności społecznych w zakresie kształtowania asertywności, umiejętności współdziałania w grupie, umiejętności radzenia sobie ze stresem, w sytuacjach konfliktowych, trenowanie uważności oraz rozwijanie inteligencji emocjonalnej.

V. PROMOCJA ZDROWIA - propagowanie zdrowego trybu życia, kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych, propagowanie wiedzy o tym, jak unikać chorób cywilizacyjnych, w tym depresji, nerwicy, ostrzeżenia przed uzależnieniami współczesnego świata np.: narkomania, alkoholizm, nikotynizm, lekomania, uzależnienie od komputera.

VI. INNE - tworzenie poczucia bezpieczeństwa – „Stop agresji, przemocy i cyberprzemocy”, rozbudzanie ciekawości poznawczej i przedsiębiorczości, edukacja regionalna, pierwsza pomoc, doradztwo zawodowe, edukacja ekologiczna, współdziałanie rodziców z nauczycielami w realizacji zadań wychowawczo – profilaktycznych i dydaktycznych szkoły, angażowanie rodziców do współorganizowania uroczystości klasowych i szkolnych, uwrażliwienie na niesienie bezinteresownej pomocy innym.

MISJA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 21 W SOSNOWCU

Jesteśmy szkołą wzajemnego szacunku, akceptacji i zaufania. Poprzez zaangażowanie w naukę, zabawę i pracę, dążymy do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia, jego zainteresowań i talentów. Uczymy kreatywnego myślenia, kultury i poszanowania przyrody. Uczniowie bez problemu będą kontynuowali naukę w na dalszym etapie nauki. Języki obce będą nauczane od klasy pierwszej, a każdy uczeń zostanie w pełni przygotowany do funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym.

Nasza szkoła dostrzega wartość każdego człowieka, wspomaga rodziców w pracy wychowawczej kieruje się sercem i uczy przewidywać trudności.

Działalność wychowawcza w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
2. kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
3. współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
4. wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
5. kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

1. poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diety i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
2. rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
3. kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
4. kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

1. dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
2. udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
3. informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

1. wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
2. wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych.

Działania te obejmują w szczególności:

1. realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
2. przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.

VI. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń kończący naszą szkołę dobrze funkcjonuje w swoim środowisku, w domu i w szkole. Jest pogodny, ma pozytywny, choć nie bezkrytyczny stosunek do otaczającej go rzeczywistości. Posiada umiejętność efektywnego komunikowania, współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata. Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną. Traktuje zdobywanie wiedzy jako podstawę własnego rozwoju. Działania zawarte w programie wychowawczo – profilaktycznym zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, który niezależnie od indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i talentów będzie wyposażony w zespół cech uniwersalnych, warunkujących właściwe funkcjonowanie we współczesnym świecie. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi i cywilizacyjnymi,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym w sytuacji kryzysowej wywołanej m.in. zagrożeniem epidemicznym, przymusową migracją, zagrożeniem militarnym, zagrożeniem ekologicznym) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi m.in. z długotrwałej izolacji społecznej, permanentnego stresu, wszechobecnego przeciążenia informacyjnego, zderzenia z odmiennością kulturową),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemoc, konflikty z prawem),
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy, nabywa stałe sprawności w czynieniu dobra,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- inne (ważne z perspektywy przyjętych wartości oraz celów wychowawczych i profilaktycznych szkoły).

VII. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,

- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działań w szkole, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- monitoruje współpracę pedagoga/ psychologa z nauczycielami, wychowawcami, innymi specjalistami oraz umacnia wspierającą rolę pedagoga specjalnego w rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły lub placówki,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą, a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog specjalny, pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie ze współczesnymi zagrożeniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwala go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i uzależnieniami od technologii cyfrowych,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem specjalnym, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów, w tym uzależnień od technologii cyfrowych,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami współczesnych zagrożeń,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków zaburzonych relacji rodzinnych, problemów w nawiązywaniu / utrzymaniu prawidłowych relacji rówieśniczych,
- wspierają uczniów – cudzoziemców w pokonywaniu trudności związanych z różnicami kulturowymi, w tym uczniów z Ukrainy (w szczególności z powodu sytuacji kryzysowej, w jakiej się znaleźli),
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,

- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające np. zaburzonych relacji rówieśniczych i rodzinnych, sytuacji kryzysowej uczniów itp.
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, a także nadużywaniem technologii cyfrowych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami - uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające np. z doświadczanego kryzysu, choroby, nieprawidłowych relacji rówieśniczych, itp.,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

6. Pedagog specjalny, m.in.:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w: rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego

uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,

- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

7. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

8. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w zebraniach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole oraz przez dziennik elektroniczny
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

9. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VIII. KALENDARZ UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH

- Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego z obchodami 120 lecia szkoły
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- Klasowe spotkania opłatkowe, Jasełka
- Szkolny wieczór kolęd dla babć i dziadków
- Bal karnawałowy/ dzień otwarty w szkole
- Szkolne walentynki – poczta walentynkowa
- Pierwszy dzień wiosny,
- Dzień Ziemi,

- Szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- Dzień Sportu/ Dzień dziecka
- Zakończenie roku szkolnego.

IX . STRATEGIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNA I FORMY REALIZACJI

KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH I PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ

Obszar - Relacje - kształtowanie postaw społecznych

l.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.	1. Rozwijanie samorządności uczniów. Uczenie zasad demokracji. 2. Rozwijanie tolerancji wobec innych. Kształtowanie właściwych postaw w stosunku do osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo, bohaterów II wojny światowej i walk narodowo - wyzwoleniczych. 3. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia. 4. Rozwijanie zainteresowań uczniów, rozbudzanie pasji. 5. Udział uczniów w konkursach, zawodach sportowych i innych formach prezentacji własnych umiejętności, wiedzy. 6. Kształtowanie umiejętności refleksyjnego, celowego korzystania z elektronicznych nośników informacji-	Udział w pracach Samorządu Szkolnego i klasowego. Udział uczniów w procesie planowania pracy klasy, szkoły. Reprezentowanie szkoły przez przedstawicieli w czasie uroczystości lokalnych. Kodeks Ucznia, Statut Szkoły, REGULAMINY Percepcja sztuk teatralnych, koncertów. Realizacja projektów przedmiotowych, szkolnych. Udział w lekcjach muzealnych, w konkursach, zawodach sportowych. Prezentacja wyników na gazetkach szkolnych. Udział w zajęciach pozalekcyjnych, korzystanie z komputerowych programów

		Internet, gry komputerowe, telewizja, radio. 7. Uczestnictwo w organizacji uroczystości klasowych, imprez itp. 8. Udział uczniów w akcjach organizowanych przez szkołę. 9. Kształtowanie umiejętności bycia członkiem zespołu klasowego, szkolnego. 10. Organizowanie czasu wolnego. 11. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów. 12. Wyzwalanie aktywności pozalekcyjnej uczniów.	edukacyjnych. Imprezy klasowe, uroczystości itp. Konkursy pięknego czytania w kl. 1-3 i 4-8. Prezentowanie najciekawszych pozycji czytelniczych dla dzieci. Tydzień Języka Polskiego Podkreślenie znaczenia twórczych postaw oraz działalności dodatkowej na rzecz środowiska, szkoły.
II.	Dążenie do uzyskania wysokiego poziomu kultury osobistej.	1. Budowanie systemu wartości- przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości. 2. Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów, ludzi, religii. 3. Wdrażanie do uważnego słuchania, rozmawiania, zawierania kompromisów. 4. Egzekwowanie właściwego zachowania uczniów wobec osób dorosłych, rówieśników. 5. Wzmacnianie pozytywnych postaw (postawy prospołeczne i pozytywna komunikacja) 6. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, w tym kulturę języka.	Udział w akcjach charytatywnych. Pogadanki. Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce osobowe, właściwe zachowania i postawy w literaturze, historii, współczesności. Percepcja wartościowych filmów, sztuk teatralnych, wystaw. Lekcje wychowawcze,

III .	Rozwijanie zachowań asertywnych i empatycznych	7. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne słowa i czyny. 8. Praca na rzecz innej osoby, klasy, szkoły. 9. Promowanie uczniów za pracę na rzecz klasy, szkoły, środowiska. 10. Przekazanie uczniom informacji na temat konieczności poszanowania cudzych dóbr materialnych i osobistych oraz mienia szkoły. 11. Ćwiczenie z uczniami prawidłowej reakcji w sytuacjach konfliktowych. 12. Uświadomienie dzieciom, że każdy może popełnić błąd. 13. Ćwiczenie prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej: uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi bronić własnego zdania; uczeń umie powiedzieć nie na niewłaściwe propozycje, dokonuje trafnego wyboru. 14. Rozwijanie umiejętności słuchania i zabierania głosu. 15. Przeciwdziałanie przejawom niedostosowania społecznego. Przekazanie wiedzy na temat szkodliwego działania używek, narkotyków, również negatywnego oddziaływania nieodpowiedniego towarzystwa.	pogadanki. Działania mające na celu wykazanie troski o wygląd sal, otoczenia szkoły. Omawianie z uczniami prawidłowego postępowania w trudnych sytuacjach. Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia określonego stanowiska, pogadanki na lekcjach, prelekcje specjalistów. Realizacja programów profilaktycznych, opieka pedagoga, współpraca z PPP, Sądem dla nieletnich, Komendą Policji itp.
IV .	Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych	1. Zapoznanie rodziców z programem –profilaktyczno- wychowawczym oraz innymi prawnymi aktami Szkoły.	Na spotkaniach rodziców z wychowawcami klas.

	szkoły i rodziców	2. Dokładne precyzowanie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądanых przez Szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa uczniów. Egzekwowanie powyższych wymagań. 3. Uwzględnienie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych. 4. Badanie opinii rodziców odnośnie: - Skuteczności realizowanych zadań edukacyjnych i wychowawczych; 5. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych: - Udział w uroczystościach i imprezach klasowych; - Współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka. - Udział w drobnych remontach, upiększaniu klas, budynku itp. 6. Przekazanie rodzicom informacji na temat praw i obowiązków ucznia. 7. Przekazywanie rodzicom informacji na temat metod oddziaływań wychowawczych. Uświadomienie szkodliwości nadopiekuńczej postawy, liberalnego wychowania itp. 8. Uczestnictwo rodziców w lekcjach otwartych. 9. Organizowanie imprez dla rodziców	Działania pracowników szkoły mające na celu bezpieczeństwo uczniów: dyżury nauczycieli, opracowywanie procedur i reagowanie w sytuacjach trudnych. W formie ankiet lub wyrażania opinii na zebraniach klasowych. Wywiadówki, tablica informacyjna. Dziennik elektroniczny. Prelekcje specjalistów, informacje przekazywane przez wychowawców. Angażowanie rodziców do uczestnictwa i współorganizowania uroczystości klasowych. Wręczenie rodzicom podziękowań za pracę.
--	---------------------------------	--	--

		i z udziałem rodziców. 10. Wyróżnianie rodziców za wkład pracy, pomoc Szkole w poprawianiu warunków pracy i nauki.	
V	Przygotowanie uczniów do świadomego poznania zasad zarządzania finansami	1. Przygotowanie uczniów do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności zarządzania budżetem 2. Budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów – bankier, finansista, makler itp. 3. Uczestniczenie w zajęciach dotyczących oszczędzania oraz racjonalnego planowania własnych wydatków. 4. Przedstawienie uczniom na czym polega inwestowanie, budowanie własnych planów oszczędzania. 5. Doskonalenie umiejętności wykorzystywania wiedzy na temat umiejętnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi, w tym umiejętnością oszczędzania	Stawianie uczniów w hipotetycznych sytuacjach wymagających zajęcia określonego stanowiska, pogadanki na lekcjach, prelekcje specjalistów. Omawianie tematów na lekcjach wychowawczych, doradztwie zawodowym.

**KSZTAŁTOWANIE WIĘZI Z KRAJEM OJCZYSTYM, POSZANOWANIE DLA
DZIEDZICTWA NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI**
Obszar - Kultura - wartości, normy, wzory zachowań

I.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposób realizacji
I.	Kształtowanie poczucia przynależności do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej oraz	1. Znajomość słów i melodii hymnu narodowego. 2. Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych.	Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości .

	postawy patriotycznej, miłości do ojczyzny, kultywowania tradycji	3. Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii. 4. Poznanie sylwetki Patrona Szkoły i troska o pamiątki po nim. 5. Prowadzenie kroniki szkolnej. 6. Kultywowanie tradycji szkolnej. Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym	W czasie zajęć szkolnych. Godziny wychowawcze, zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne, uroczystości klasowe.
II.	Wprowadzenie w życie kulturalne Szkoły wspólnoty lokalnej.	1. Zdobywanie, pogłębianie wiedzy o własnej miejscowości, regionie, kraju. 2. Poznanie historii i tradycji własnej rodziny i jej związek z historią regionu. 3. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej. 4. Poznanie historii najważniejszych obiektów w gminie.	Wystawki, gazetki, zajęcia dydaktyczne. Organizacja imprez, uroczystości szkolnych i uczestnictwo w różnych imprezach regionalnych Wirtualne wycieczki klasowe.
III.	Poszanowanie historii i kultury regionu (wzajemne ścieranie się elementów trzech kultur)	1. Zapoznanie z elementami kultury niektórych regionów Polski. 2. Poznanie wybranych legend. 3. Poznanie historii zabytków.	Spotkania z ciekawymi ludźmi, konkursy, zajęcia lekcyjne.
IV.	Wspólnota Europejska a tożsamość narodowa	1. Poznanie istoty Wspólnoty Europejskiej. 2. Zachowanie tożsamości narodowej we wspólnocie. Wychowanie w duchu tolerancji. 3. Poznanie krajów Unii Europejskiej.	Pielęgnowanie polskiej tradycji narodowej, wystawy, konkursy itp. Warsztaty i lekcje kształtujące postawę tolerancji.

WYCHOWANIE PROZDROWOTNE
Obszar - Zdrowie - edukacja zdrowotna

l.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Kształtowanie zachowań	1. Korygowanie wad postawy oraz wymowy.	Realizacja zajęć zajęć logopedycznych.

	sprzyjających zdrowiu	2. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie. Zwracanie uwagi na utrzymanie higieny ciała. Dbanie o schludny wygląd zewnętrzny. 3. Wpajanie zdrowego stylu życia, odżywiania i wypoczynku. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. 4. Kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów. 5. Kształtowanie sprawności fizycznej, odporności. Uświadomienie roli i znaczenia sportu. Wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportu. 6. Zachowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i ulicach ze szczególnym zwróceniem uwagi na bezpieczną drogę do szkoły.	Lekcje przedmiotowe i zajęcia realizujące edukację zdrowotną. Pogadanki na godzinach wychowawczych, organizacja czynnego wypoczynku w czasie wolnym, konkursy/działania dotyczące zdrowego stylu życia. Zajęcia z Pierwszej pomocy. Organizowanie kół zainteresowań. Lekcje wychowania fizycznego i zajęcia SKS. Organizowanie zajęć w terenie.. Prowadzenie zajęć wychowania komunikacyjnego. Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową. Spotkania z policjantami.
II.	Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego	1. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy ucznia. 2. Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno-pedagogicznej. 3. Zapewnienie uczniom zajęć z pomocy psychologiczno – pedagogicznej. 4. Udział szkoły w projekcie „Mistrzowie pozytywnych relacji” – dot zdrowia psychicznego oraz innych programach rekomendowanych przez MEN	Zapoznanie uczniów i rodziców z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły. Współpraca z powołanymi do tego instytucjami, organizacjami. W pracy z uczniami uwzględnia się orzeczenia poradni psychologiczno- pedagogicznej oraz opinie PPP. Realizacja projektu przez klasy 4-8, nauczycieli, rodziców i lokalnego środowiska.
III.	Uzależnienia, rozpoznanie ich i zapobieganie	1. Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń społecznych. 2. Kształtowanie umiejętności unikania negatywnych wpływów	Współpraca i spotkania z kuratorem sądowym, lekarzem, psychologiem. Realizacja programów

		środowiska. 3. Współpraca z rodzicami, opiekunami prawnymi uczniów w celu rozpoznania i eliminowania zachowań nacechowanych przemocą. 4. Podnoszenie kompetencji oraz stałe dokształcanie się w temacie przemocy elektronicznej. 5. Propagowanie zasad bezpiecznego zachowania w sieci. Promowanie wśród uczniów zasad poprawnego zachowania się w świecie wirtualnym. 6. Zaangażowanie uczniów w projekty o tematyce przeciwdziałaniu cyberprzemocy/ hejtu w szkole i poza nią 7. Kształtowanie u uczniów i wychowanków umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji. 7. Przeprowadzenie ankiety diagnozującej występowanie uzależnienia. 8. Poszerzenie wiedzy rodziców / opiekunów prawnych, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania uzależnień. 9. Dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom / opiekunom prawnym na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom. 10. Udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców, opiekunów	profilaktycznych odpowiednio do potrzeb, prowadzenie zajęć terapeutycznych z klasą. Kierowanie uczniów z rodzin problemowych do PPP. Poszerzenie wiedzy nauczycieli i rodziców z tematyki cyberprzemocy - pogadanki na lekcjach informatyki - konferencje, - spotkania z przedstawicielami policji
--	--	--	--

		prawnych w przypadku używania środków i substancji odurzających.	
--	--	--	--

WYCHOWANIE EKOLOGICZNE
Obszar - Zdrowie - edukacja zdrowotna

l.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska	1. Przybliżenie uczniom problematyki konieczności ochrony środowiska naturalnego. 2. Ukazanie wpływu codziennych czynności i zachowań na stan środowiska naturalnego. 3. Uwrażliwienie na związek degradacji środowiska ze zdrowiem człowieka. 4. Wskazanie na sposoby dbania o przyrodę ożywioną i nieożywioną.	Realizacja programów ekologicznych. Udział w akcjach np.: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, zbiórka surowców wtórnych, porządkowanie terenu przyszkolnego w ramach godzin wychowawczych. Praca koła przyrodniczego Organizowanie zajęć w terenie. Organizacja szkolnych konkursów ekologicznych. Pogadanki tematyczne.

PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ
Obszar - Bezpieczeństwo - profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)

l.p.	Zadania szkoły	Cele	Formy i sposoby realizacji
I.	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole	1. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią. 2. Ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz. 3. Eliminowanie zagrożeń pożarowych. 4. Zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami. 5. Ochrona mienia społecznego.	Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne.

		6. Przeciwdziałanie agresji w szkole. 7. Eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów.	
II.	Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo	1. Zaznajamianie z przepisami BHP, drogami ewakuacyjnymi w szkole. 2. Zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą, itp. 3. Zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych (telefonów komórkowych, tabletów, itp.)	Lekcje z wychowawcą, apele, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne.
III.	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych	1. Minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły. 2. Kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. 3. Uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki. 4. Doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa. 5. Uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. Respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów. 6. Poznawanie sposobów krytycznego korzystania z mediów i prasy.	Pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem. Zajęcia z pielęgniarką szkolną i nauczycielem przyrody. Czytanie literatury dotyczącej tematu. Lekcje z wychowawcą i nauczycielem zajęć komputerowych, pogadanki, zajęcia pozalekcyjne, zajęcia profilaktyczne.
IV.	Eliminowanie agresji z życia szkoły	1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych oraz egoistycznych.	Pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania z policjantem.

		2. Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych. 3. Monitorowanie zjawiska agresji w szkole. 4. Profilaktyka zachowań agresywnych, przemocowych. 5. Usprawnienie oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań szkoły w sytuacjach zagrożenia, rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży m. in. związanych z sytuacją rodzinną 6. Wypracowanie jednolitych metod współpracy między rodzicami a szkołą, 7. Promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania, 8. Profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, Internetu, hejtu. 9. Uświadamianie opiekunów uczniów w sposobach prowadzenia działań profilaktycznych.	Czytanie literatury dotyczącej tematu. warsztaty, lekcje wychowawcze, - spotkania ze specjalistami np. funkcjonariusze policji, straży pożarnej, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, - udział w szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych, - spotkania z rodzicami - spotkania informacyjne ze specjalistami, - materiały informacyjne, broszury. - szkolenia, warsztaty, e-szkolenia, - materiały szkoleniowe, spis publikacji naukowych, - spotkania z pedagogiem szkolnym,
V.	Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych	1. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka. 2. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi. 3. Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców, opiekunów. (zażywanie substancji psychoaktywnych, dopalaczy, narkotyków, palenie papierosów)	Negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, dyskusje, rozmowy, pogadanki. Aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych. Współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się

		4. Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych.	problematyką uzależnień
VI.	Zapobieganie niepowodzeniom dydaktycznym- wspieranie uczniów mających trudności w nauce i w przystosowaniu się w grupie.	1. Diagnozowanie trudności w nauce. 2. Dostosowywanie wymagań do możliwości indywidualnych uczniów. 3. Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej. 4. Tworzenie zespołów wsparcia. 5. Budowanie motywacji do nauki. 6. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów. 7. Wdrażanie do aktywnych form spędzania wolnego czasu.	Współpraca z powołanymi do tego instytucjami, organizacjami. W pracy z uczniami uwzględnia się orzeczenia poradni psychologiczno- pedagogicznej oraz opinie PPP
VI I.	Pedagogizacja rodziców i nauczycieli.	1. Przekazywanie rodzicom wiedzy na temat przyczyn i istoty niepowodzeń dydaktycznych- wskazówki do pracy w domu z dzieckiem.	Organizowanie szkoleń dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
VI II.	Opieka zdrowotna i pomoc socjalna	1. Organizowanie bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej. 2. Stypendia szkolne. 3. Opieka po lekcjach w świetlicy szkolnej- pomoc w nauce. 4. Badania kontrolne prowadzone przez pielęgniarkę szkolną. 5. Troska o higienę osobistą dzieci. 6. Organizowanie akcji charytatywnych na terenie szkoły.	
IX.	Badania, diagnoza i analiza rozmiarów niedostosowania społecznego uczniów.	1. Opracowanie i przeprowadzenie badań ankietowych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.	Kwestionariusz ankiety
X.	Współpraca z instytucjami i	1. Współpraca z PPP w Sosnowcu.	

	stowarzyszeniami.	2. Współpraca z IV Komisariatem Policji w Sosnowcu. 3. Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sosnowcu i Punktem Konsultacyjnym dla osób uzależnionych i współuzależnionych. 4. Współpraca ze Świetlicą Środowiskową. 5. Współpraca z Sądem Rodzinnym w Sosnowcu 6. Współpraca z MOPSem w Sosnowcu 7. Współpraca z Klubem Sportowym AKS Niwka.	
--	--------------------------	---	--

IX. EWALUACJA

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. W tym celu na początku roku szkolnego i w trakcie jego trwania należy przeprowadzić wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ankietę.

Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego i opracować wnioski do pracy na następny rok szkolny.

Narzędzia ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców z realizacji Programów Wychowawczo-Profilaktycznych klas;
- Ankieta skierowana do uczniów, dotycząca ich postaw i zainteresowań;
- Ankieta skierowana do rodziców, dotycząca osiągnięć dydaktyczno- wychowawczych dziecka, ze wskazaniem kierunku działań do dalszej pracy oraz kwestionariusz ankiety pozwalający stworzyć sylwetkę absolwenta naszej szkoły;
- Ankieta skierowana do nauczycieli, której celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji;

- Analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez Pedagogę szkolnego, na podstawie danych zebranych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- Analiza dokumentów;
- Obserwacje;

X. USTALENIA KOŃCOWE

- Za realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły odpowiedzialni są wszyscy pracownicy Szkoły.
- Dyrektor Szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.
- Za realizację poszczególnych zakresów odpowiedzialni są nauczyciele zadeklarowani, bądź zaproponowani przez Dyrektora Szkoły.
- Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 21 w Sosnowcu na lata 2025- 2026 jest otwarty, może być modyfikowany w trakcie realizacji.
- Program ten podlega monitorowaniu i ewaluacji.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny opracował zespół nauczycieli w składzie:

mgr Monika Kaczmarczyk - pedagog szkolny
 mgr Kaja Bojarska – psycholog szkolny
 mgr Monika Radoń – terapeuta szkolny
 mgr Małgorzata Niedbał – koordynator WO

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 21 im. Króla Władysława Jagiełły w Sosnowcu

- przyjęto uchwałą Rady Pedagogicznej w dniu

.....

- przyjęto uchwałą Rady Rodziców w dniu

.....

Rada Rodziców

Rada Pedagogiczna

Samorząd Uczniowski